

Socialdepartementet

Promemoria Ändringar i begränsningsförordningen (S2021/01524)

Svenska kyrkan har granskat promemorian utifrån teologiska och etiska perspektiv: Svenska kyrkans grundläggande människosyn, ett barnrättsperspektiv, rätten till ett liv i värdighet samt Sveriges internationella åtaganden att respektera och garantera mänskliga friheter och rättigheter.

Promemorian berör i hög grad Svenska kyrkans verksamhet. Svenska kyrkan har under hela pandemin tagit och fortsätter att ta stort ansvar för att upprätthålla sin verksamhet på ett ansvarsfullt och smittsäkert sätt. Församlingarnas verksamhet har ställts om för att efterleva de direktiv som utfärdats av regeringen, Folkhälsomyndigheten och länsstyrelserna.

Svenska kyrkan kommer givetvis även i fortsättningen att ha beredskap att snabbt anpassa sin verksamhet efter nationella och regionala råd och rekommendationer och genomföra verksamheten på det sätt som förutsättningarna medger. Att värna liv handlar både om att bekämpa smitta och att befrämja folkhälsan i ett vidare perspektiv. Här ser Svenska kyrkan sig ha en viktig samhällsuppgift.

Svenska kyrkans församlingar och pastorat har ett lagstadgat uppdrag som huvudmän för begravningsverksamheten i samtliga kommuner utom Stockholm och Tranås. Detta betecknas av regeringen som samhällsviktig verksamhet.

SVENSKA KYRKANS YTTRANDE

Svenska kyrkan *tillstyrker* förslagen i promemorian.

Svenska kyrkan *välkomnar* förslaget till förtydligande om borgerliga begravingar, att smittskydd beaktas och att lagstiftaren eftersträvar likställdhet mellan olika begravningsformer.

Svenska kyrkan *välkomnar* förslaget att deltagarbegränsningarna bör justeras efterhand, inte vara mer långtgående än nödvändigt och på sikt tas bort så snart de inte är nödvändiga för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19.

Svenska kyrkan *välkomnar* förslaget att deltagargränsen för allmänna sammankomster som hålls för religionsutövning i samband med dödsfall, fortsättningsvis alltid kommer att få vara minst 20 deltagare.

Svenska kyrkan *välkomnar* förslaget att införa ett nytt regelverk med begränsningar av allmänna sammankomster och offentliga tillställningar som tar hänsyn till verksameters olika förutsättningar att bedrivas på ett smittskyddsäkert sätt så snart smittläget tillåter.

Svenska kyrkan *välkomnar* att promemorian markerar vikten av att inskränkningar i grundläggande fri- och rättigheter inte bör begränsas eller vara mer omfattande eller vara längre än vad som är absolut nödvändigt samt att rätten att utöva sin religion också nämns i bedömningen av ett nytt regelverk som tar hänsyn till olika verksamheters olika förutsättningar. Svenska kyrkan *välkomnar* även att regeringen i sina överväganden kommer att beakta vikten av att kunna utöva grundläggande fri- och rättigheter, i vilken religionsfriheten och rätten att enskilt och tillsammans utöva sin religion ingår, när smittläget tillåter en justering av nuvarande bestämmelser i förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (begränsningsförordningen).

Svenska kyrkan *välkomnar* förslaget att Folkhälsomyndigheten får möjlighet att meddela ytterligare föreskrifter om smittskyddsåtgärder och regionala föreskrifter om deltagarantal och att hänsyn kan tas till regionala och lokala skillnader.

Svenska kyrkan *välkomnar* förslaget om en förteckning över föreskrifter och *föreslår* att denna görs tillgänglig för allmänheten och de som berörs av lagstiftningen.

Svenska kyrkan *välkomnar* att promemorian anger att såväl barnets bästa som eventuella konsekvenser för folkhälsan bör beaktas och att barnkonsekvensanalyser ska göras inför beslut och åtgärder med anledning av covid-19. Svenska kyrkan har i tidigare remissvar tillsammans med Sveriges kristna råd framhållit vikten av att konsekvenser för barn och unga analyseras inför beslut och åtgärder.

BEDÖMNING

FÖRTYDLIGANDE BORGERLIGA BEGRAVNINGSCEREMONIER

Skillnaden mellan borgerliga begravningsceremonier och begravningsgudstjänster i Svenska kyrkans ordning är att de sistnämnda, då de är öppna för allmänheten, utgör en allmän sammankomst för religionsutövning och regleras som en sådan i ordningslagen (1993:1617), lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 och begränsningsförordningen. Borgerliga begravningar är inte öppna för allmänheten och har inte ansetts utgöra allmänna sammankomster för religionsutövning, utan anses vara privata sammankomster.

Huvudmannen för begravningsverksamheten har en lagreglerad skyldighet att tillhandahålla en lokal för begravningsceremoni utan religiösa symboler. Huvudmannen har ingen vetskap om vilken typ av begravningsceremoni som pågår i lokalen. Svenska kyrkans nationella nivå rekommenderar huvudmännen för begravningsverksamheten att av likställighetsskäl tillämpa ett förhållningsätt som möjliggör att antalet deltagare även vid borgerliga begravningsceremonier ska vara högst 20 personer under förutsättning att lokalen medger detta och rekommendationer för smittsäker verksamhet följs.

ALLMÄNNA SAMMANKOMSTER OCH OFFENTLIGA TILLSTÄLLNINGAR

Svenska kyrkan understryker att trossamfundens gudstjänster och andra religiösa sammankomster är en viktig del av många människors liv. De digitala gudstjänsterna under pandemin fyller idag en viktig funktion, men längtan efter att fysiskt kunna delta i en gudstjänst är för många människor stor. Svenska kyrkan och Sveriges kristna råd har i flera remissyttranden understrukit att begränsning av grundlagsfästa rättigheter är en extraordinär åtgärd och att religionsfriheten och möjligheten att utöva religion enskilt och tillsammans är en grundlagsskyddad rättighet.

De flesta kyrkorum är utformade så, att betydligt fler än åtta personer skulle kunna delta i gudstjänster på ett smittskyddssäkert sätt. Förslaget i 3 kap innebär en korrigerande av den inkonsekvens som idag råder i förhållande till motsvarande ytor i andra sammanhang.

Då förslagen saknar uppgifter om antal är det svårt att i nuläget uttala sig om förslagen gällande deltagarnivåer. Svenska kyrkan välkomnar på förslaget till ökad flexibilitet vad gäller inomhus- och utomhusmiljöer samt på att hänsyn tas till allmänna sammankomster inomhus där deltagarna anvisas sittplatser. Detta ger ökade möjligheter för gudstjänstfirande där smittskyddshänsyn kan tas på ett ansvarsfullt sätt.

Svenska kyrkan välkomnar också förslaget att samma krav på deltagarbegränsningar och smittskyddsåtgärder ställs oavsett om arrangemanget är en allmän sammankomst eller en offentlig tillställning.

FÖRBUD ATT VISTAS PÅ VISSA ANGIVA PLATSER

Svenska kyrkan förstår skrivningarna i förslaget till 8 kap. 1 § som att den inte är avsedd att tillämpas på exempelvis en begravningsplats eller en kyrkogård. Kommunernas befogenhet bör sålunda inte avse begränsningar av platser dit allmänheten har tillträde och som Svenska kyrkan förestår såsom kyrkorum, församlingsgårdar och begravningsplatser.

FÖRTECKNING ÖVER FÖRESKRIFTER

Svenska kyrkan anser att det är ett bra och nödvändigt initiativ som skulle underlätta överblicken för alla inblandade och förordar att förteckningen även tillgängliggörs för allmänheten och de som berörs av lagstiftningen.

Uppsala den 26 februari 2021

På kyrkostyrelsens vägnar

Helén Ottosson Lovén
Generalsekreterare

Erika Brundin
Ställföreträdande generalsekreterare